

Milovan Buchberger

Kriteriji profitabilnosti ulaganja u naftno i plinsko gospodarstvo RH

Okrugli stol HATZ - “Iskustva i smjernice pri provođenju velikih projekata u području energetike”, Zagreb, 20. studeni 2017.

Prerada nafte - Rafinerije

Kriteriji profitabilnosti prerade nafte:

1. Instalirani kapacitet prerade: 4-5 Mt/g
2. Proizvodnja “bijelih derivata”: 80-85 %
3. Iskorištenje kapaciteta prerade: 90 %
4. Vlastita potrošnja i gubici: 6 %

Prerada nafte - Rafinerije

Rafinerijskom profitabilnošću upravljaju:

1. “Spreadovi” = “cijena nafte - cijena derivata”
2. Logistički troškovi u lancu prodaje derivata
3. Poremećaji tržišta, strateški i špekulativni burzovni faktori

**Rafinerijska marža -10 do +40 \$/t,
bitno ovisna o složenosti rafinerije**

Prerada nafte - Rafinerije

Zaključak - profitabilnost rafinerijske prerade RH:

1. Potrebne investicije u rafinerijsku preradu ostvarive isključivo uz vertikalnu integraciju
2. Tržište “bijelih derivata” u RH: 2,1 Mt/god
=> imperativ izvoza rafinerije: 2,4 Mt/god

Plinsko gospodarstvo

Status plinskog gospodarstva RH:

1. Loša zakonodavna rješenja

- preveliki broj Distributera (35)
- previsoki gubici plina u Distribuciji (2-6%)
- neprikladno mjerenje potrošnje u Distribuciji

2. Pad domaćih plinskih zaliha

- neinvestiranje u razradu polja Srednjeg Jadrana

3. Nedostatan kapacitet plinskog skladišta

- neinvestiranje u skladište Beničanci (1 Bm³)

Plinsko gospodarstvo

Zaključak - status plinskog gospodarstva RH:

1. Previsoka cijena plina za Poduzetništvo (20 %)
2. Najviša transportna tarifa u EU (50 %)

LNG terminal

Kriteriji isplativosti:

1. Imperativ pronaći “jakog” većinskog vlasnika

- osigurava dugoročnu konkurentnu cijenu plina na izvoznom terminalu
- jamči prodaju 80% plina u Regiju (potreba RH realno tek 500 Mm³/god)
- osigurava konkurentnu “tarifu ukapljivanja” (6,5 €/MWh, 30-35% cijene)

2. Operativni kapacitet terminala (>3 Bm³) mora biti logistički optimaliziran s izvoznim terminalom i parametrima tankera

- 1 dan LNG tankera: 40-80.000\$, plus dodatnih 0,1-0,15% gubitka plina
- ako za uplinjavanje FSRU tanker ne koristi more - 1% veći gubitak plina
- trošak transporta: 1-3 €/MWh, plus dodatno 2 €/MWh prolaz Suezom

3. Gradnja LNG terminala bez domaćeg skladišta plina i proširenja plinovoda smanjuje gospodarski učinak

- imperativ drastičnog smanjenja izlazne tarife transporta (3,0 €/MWh)
- brzina uplinjavanja FSRU tankera 0,8 Mm³/h (plinovod max. 0,3 Mm³/h)

LNG terminal - zaključak

1. Zbog potrebe ukapljivanja i uplinjavanja, dužine plovidbe, stojnice tankera pri regasifikaciji, evaporacijskih gubitaka u prijevozu i tarife prihvatnog terminala - LNG u RH:

**=> 5-15 % skuplji LNG od plina
isporučenog plinovodom**

2. Za očekivati je ukoliko RH nema alternativnog pravca dobave plina:

**=> tržišni mehanizam tendira
uspostavi više cijene plina**